

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Teisinė Pagalba](#) > Slovakia

Teisinė pagalba

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Slovākija

1 Kokios išlaidos yra susijusios su teismo procesu ir kas paprastai turi jas padengti?

Proceso išlaidos visų pirma yra šalių ir jų atstovų išlaidos, įskaitant teismo mokesčius, prarastos šalių ir jų atstovų pajamos, įrodymų rinkimo išlaidos, notaro išlaidos ir mokesčiai už teismo įgaliojimo veiksmus, testamentą vykdytojo išlaidos paveldėjimo procese, užmokestis už vertimą žodžiu ir atstovavimą, kai atstovauja advokatas.

Proceso šalys sumoka savo asmeniškai patirtas ir savo atstovų patirtas proceso išlaidas. Bendras išlaidas šalys sumoka proporcingai savo dalyvavimui byloje ir procese.

Kai atstovauti šalims skiriamas advokatas, advokato išlaidas ir užmokestį už atstovavimą padengia valstybė.

Paveldėjimo procese notaro mokesčius ir išlaidas sumoka įpėdinis, jeigu paveldimas turtas nėra nemokaus skolininko turtas. Jeigu yra keli įpėdiniai, jie sumoka šias išlaidas proporcingai jiems tenkančios palikimo dalies grynajai vertei. Kitais atvejais šias išlaidas padengia valstybė.

2 Kas konkrečiai yra teisinė pagalba?

Sąvoka „teisinė pagalba“ apibrėžta Įstatyme Nr. 327/2005 dėl teisinės pagalbos teikimo materialiai skurstantiems asmenims, kuriuo iš dalies keičiamas Įstatymas Nr. 586/2003 dėl teisininko profesijos, kuriuo iš dalies keičiamas Įstatymas Nr. 455/1991 dėl verslo veiklos (toliau – Verslo įstatymas) su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 8/2005 (toliau – Teisinės pagalbos įstatymas). Teisinės pagalbos įstatymo 4 straipsnio a punkte nurodyta: „Teisinė pagalba – tai teisinių paslaugų teikimas pagal šį įstatymą tam teise turintiems asmenims, kad jie galėtų pasinaudoti savo teisėmis, t. y., visų pirma, teisinės konsultacijos, pagalba atliekant neteismines procedūras, be kita ko, pagalba sprendžiant ginčus tarpininkavimo būdu, pareiškimų teismams rengimas, atstovavimas teismo procese ir su tuo susijusių veiksmų atlikimas, taip pat visiškas ar dalinis su tuo susijusių išlaidų padengimas“.

Daugiau informacijos žr. [Teisinės pagalbos centro](#) interneto svetainėje, informacija pateikiama ir [anglų kalba](#).

3 Kokie yra teisinės pagalbos suteikimo reikalavimai?

Teisinės pagalbos centras taip pat teikia preliminarias konsultacijas.

Bet kuris fizinis asmuo gali gauti preliminarią konsultaciją. Per preliminarią konsultaciją:

1. paaiškinamos sąlygos, kurioms esant teikiama teisinė pagalba;
2. suteikiama paprasta teisinė konsultacija;
3. pabrėžiama terminio praleidimo konkrečiu atveju rizika;
4. padedama užpildyti teisinės pagalbos prašymą.

Preliminari konsultacija teikiama tik dėl vienos bylos, tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip valandą. Teisinės pagalbos

įstatyme nustatytas 4,50 EUR mokestis už vieną preliminarią konsultaciją.

Teisinės pagalbos įstatyme nustatytais sąlygomis šalies vidaus ginčų atveju teisinė pagalba gali būti skiriama bet kuriam fiziniam asmeniui, o tarpvalstybinių ginčų atveju ji gali būti skiriama tik tiems fiziniams asmenims, kurių nuolatinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje (tai apima visas Europos Sąjungos valstybes nares, išskyrus Daniją).

„Reikalavimus atitinkantys asmenys“ – fiziniai asmenys, kuriems teisinė pagalba skiriama galutiniu Teisinės pagalbos centro sprendimu, įrodžius, kad jie atitinka Teisinės pagalbos įstatymo 6 straipsnyje nustatytas sąlygas.

„Reikalavimus atitinkantys užsieniečiai“ – fiziniai asmenys, kurie atitinka Teisinės pagalbos įstatyme nustatytas teisinės pagalbos gavimo tarpvalstybiniame ginče sąlygas ir kuriems ši teisė suteikta galutiniu Teisinės pagalbos centro sprendimu.

„Reikalavimus atitinkantys šalies gyventojai“ – fiziniai asmenys, nuolat arba laikinai gyvenantys Slovakijos Respublikoje ir prašantys teisinės pagalbos kitoje valstybėje narėje, kurioje kompetentingas teismas nagrinėja tarpvalstybinį ginčą.

Fiziniai asmenys turi teisę gauti teisinę pagalbą, jeigu jie vienu metu atitinka toliau nurodytas tris sąlygas (Šias sąlygas turi atitikti fiziniai asmenys sprendžiant ginčą šalies viduje; asmeninio nemokumo byloms šios nuostatos netaikomos.):

a) fizinis asmuo patiria materialinį nepriteklių, t. y. jis gauna išmoką materialiniams poreikiams tenkinti ir susijusias lengvatas, fizinio asmens pajamos neviršija pragyvenimo minimumo, padauginto iš 1,4 (arba neviršija pragyvenimo minimumo, padauginto iš 1,6, jei teisinė pagalba teikiama su pareiškėjo įmoka įstatymo nustatytais sąlygomis), ir jis negali iš savo turto sumokėti už teisinių paslaugų teikimą (dokumentai pajamų lygiui įrodyti negali būti išduoti anksčiau nei prieš tris mėnesius);

b) ginčas nėra akivaizdžiai nepagrįstas;

c) ginčo vertė viršija atitinkamais teisės aktais nustatytą minimalųjį darbo užmokestį (tai netaikoma ginčams, kurių vertės negalima nustatyti, pavyzdžiui, kai sprendžiama dėl tėvų teisių ir pareigų nepilnamečiams).

4 Ar teisinė pagalba teikiama visų rūšių bylose?

Pagal Teisinės pagalbos įstatymą teisinė pagalba gali būti skiriama civilinės teisės, darbo teisės ir šeimos teisės bylose, skolos nurašymo procese pagal specialiuosius teisės aktus, administracinio teismo procese ir, tokiais atvejais, taip pat Slovakijos Respublikos Konstituciniame Teisme (toliau – šalies vidaus ginčai).

Tarpvalstybiniuose ginčiuose teisinė pagalba pagal Teisinės pagalbos įstatymą gali būti skiriama civilinės teisės, šeimos teisės, komercinės teisės ir prieglobsčio bylose, administracinio išsiuntimo procese, su trečiosios šalies piliečio sulaikymu susijusiame procese, su pareiškėjo sulaikymu susijusiame procese, su prieglobsčio suteikimu susijusiame procese ir, tokiais atvejais, taip pat administracinio teismo procese ir Slovakijos Respublikos Konstitucinio Teismo procese, taip pat asmenims, kurių atžvilgiu pagal darbo teisę priimto akto galiojimas yra sustabdytas pagal specialiuosius teisės aktus procese, susijusiame su prašymo skirti neatidėliotiną priemonę pateikimu.

Baudžiamosios bylos Teisinės pagalbos centro veiklos sričiai nepriklauso.

5 Ar yra specialių procedūrų, taikomų ypatingais atvejais?

Taip, kai pareiškėjai rizikuoja praleisti terminą, jie tuo pačiu metu, kai teikia prašymą, gali kreiptis į Teisinės pagalbos centrą laikinosios teisinės pagalbos; jie turi įrodyti konkretaus termino praleidimo riziką. Teisinės pagalbos centras, prieš priimdamas sprendimą dėl teisės gauti teisinę pagalbą suteikimo, nepagrįstai nedelsdamas priima sprendimą dėl laikinosios teisinės pagalbos skyrimo.

6 Kur galiu gauti teisinės pagalbos prašymo formą?

Prašymų formos pateikiamos [Teisinės pagalbos centro interneto svetainėje](#) ir bet kuriame Teisinės pagalbos centro biure.

7 Kokius dokumentus reikia pateikti kartu su teisinės pagalbos prašymo forma?

Šiais dokumentais turi būti pagrindžiama prašymo formoje išdėstyta informacija ir įrodomas pareiškėjo materialinis nepriteklus (dokumentai, kuriais įrodomas materialinis nepriteklus, negali būti išduoti anksčiau nei prieš tris mėnesius).

8 Kam turiu pateikti teisinės pagalbos prašymą?

Teisinės pagalbos centre, esančiame arčiausiai pareiškėjo nuolatinės, laikinosios ar įprastinės gyvenamosios vietos. Daugiau informacijos žr. [Teisinės pagalbos centro interneto svetainėje](#).

9 Kaip sužinoti, ar turiu teisę į teisinę pagalbą?

Ar skirti teisinę pagalbą, Teisinės pagalbos centras nusprendžia per trisdešimt dienų nuo prašymo gavimo (tarpvalstybinių prašymų atvejais – per šešiasdešimt dienų); sprendimas siunčiamas registruotu laišku ir įteikiamas adresatui asmeniškai arba siunčiamas elektroniniu būdu su patvirtintu elektroniniu parašu į pareiškėjo aktyvintą elektroninio pašto dėžutę.

10 Ką turėčiau daryti, jei turiu teisę į teisinę pagalbą?

Gavę Teisinės pagalbos centro kvietimą, pareiškėjai per tris mėnesius nuo galutinio sprendimo skirti teisinę pagalbą priėmimo turi tiesiogiai su centru arba paskirtu advokatu sudaryti teisinės pagalbos sutartį ir suteikti centrui arba paskirtam advokatui įgaliojimą atlikti su teisinės pagalbos skyrimu susijusius veiksmus.

11 Kas parinks man advokatą, jei turiu teisę į teisinę pagalbą?

Sprendimu, kuriuo suteikiama teisė gauti teisinę pagalbą, Teisinės pagalbos centras skiria advokatą, teisinį centro patarėją, kuris atstovautų reikalavimus atitinkančiam asmeniui teisme arba per tarpininkavimo procedūrą, kai tai reikalinga jo interesams apginti.

12 Ar teikiant teisinę pagalbą padengiamos visos teismo proceso išlaidos?

Teisinės pagalbos centras savo sprendimu arba suteikia teisę gauti visapusišką teisinę pagalbą, teisinę pagalbą su 20 proc. pareiškėjo įnašu teisinėms išlaidoms padengti, arba atsisako ją suteikti.

13 Kas padengia kitas išlaidas, jei turiu teisę gauti tik ribotą teisinę pagalbą?

Netaikytina.

14 Ar teisinė pagalba taip pat apima apeliacinius skundus?

Taip, teisinė pagalba taip pat skiriama paprastajam ir specialiajam apeliaciniam procesui bei vykdymo procesui.

15 Ar teisinė pagalba gali būti nutraukta nesibaigus teismo procesui (arba

net atšaukta po teismo proceso)?

Taip, teisinė pagalba gali būti atšaukta iki galutinio proceso užbaigimo. Aplinkybės, kuriomis teisinė pagalba gali būti atšaukta, reglamentuojamos Teisinės pagalbos įstatymo 14 straipsniu.

Teisinės pagalbos centras gali nuspręsti atšaukti teisinę pagalbą šiomis aplinkybėmis:

- jeigu reikalavimus atitinkantis asmuo reikiamai nebendradarbiauja su centru arba paskirtu advokatu;
- jeigu teisinės pagalbos teikimo laikotarpiu pasikeičia reikalavimus atitinkančio asmens pajamos bei finansinė padėtis ir jis nebeatitinka 6 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytos sąlygos, kad išlaikytų teisę į teisinę pagalbą;
- jeigu reikalavimus atitinkantis asmuo per tris mėnesius nuo galutinio sprendimo, kuriuo skiriama teisinė pagalba, priėmimo nesudaro sutarties su paskirtu advokatu arba centrui ar paskirtam advokatui nesuteikia įgaliojimų;
- jeigu paaiškėja, kad pareiškėjui teisė į teisinę pagalbą buvo suteikta remiantis melaginga arba neišsamia informacija;
- jeigu reikalavimus atitinkantis asmuo neįvykdo 13 straipsnio 3 dalyje nurodyto prašymo (t. y. centro prašymo per aštuonias dienas pateikti įrodymus, kad reikalavimus teisinei pagalbai gauti atitinkantis asmuo vis dar juos atitinka).

16 Ar galiu apskųsti atsisakymą suteikti teisinę pagalbą?

Jeigu procedūra buvo nutraukta pagal Administracinio proceso kodeksą (pavyzdžiui, dėl reikiamų dokumentų nepateikimo), per 15 dienų nuo sprendimo gavimo galima pateikti apeliacinį skundą administraciniame procese.

Jeigu procedūra nebuvo patvirtinta arba, tiksliau, teisinės pagalbos prašymas nebuvo patenkintas pagal Įstatymą Nr. 327/2005 su pakeitimais (pavyzdžiui, dėl to, kad ginčas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba pareiškėjas neatitinka pajamų kriterijaus), per 15 dienų nuo sprendimo gavimo galima pateikti skundą administraciniame teisme kaip civilinį ieškinį administracinėje byloje.

Sprendime, kuriuo atsisakoma skirti teisinę pagalbą, turi būti nurodyta specialiuosiuose teisės aktuose (t. y. Administracinio proceso įstatyme Nr. 71/1967 (Administracinio proceso kodekse) su pakeitimais) išdėstyta informacija ir pareiškėjui turi būti nurodyta, kad, pasikeitus jo pajamoms arba finansinei padėčiai, jis gali dar kartą teikti prašymą dėl tos pačios bylos, tačiau tik nuo sprendimo paskelbimo praėjus šešiams mėnesiams.

17 Ar teisinės pagalbos prašymas sustabdo senaties terminą?

Apskritai pateikus teisinės pagalbos prašymą senaties termino skaičiavimas nesustabdomas. Vienintelė išimtis yra ieškinio pareiškimo administraciniame teisme terminas. Jeigu prieš pareiškdamas ieškinį pareiškėjas prašo Teisinės pagalbos centro skirti advokatą pagal specialius teisės aktus, ieškinio pareiškimo administraciniame teisme terminas sustabdomas nuo tokio prašymo pateikimo dienos iki tol, kol priimamas galutinis sprendimas dėl prašymo.

Jeigu yra pavojus, kad termino nebus laikomasi, ir kai prašymas akivaizdžiai nebuvo pateiktas laiku (paskutinę termino dieną), Teisinės pagalbos centras gali nuspręsti, kad teisė į teisinę pagalbą dėl konkretaus procesinio veiksmo (pvz., ieškinio pareiškimo, dalyvavimo teismo posėdyje ir kt.) turėtų būti laikinai suteikta dar neįvertinus teisinės pagalbos prašymo; tai galėtų būti daroma net kelis kartus dėl įvairių procesinių veiksmų, jeigu įmanoma tiksliai nustatyti procedūras ir teises, kurioms gali būti taikomas senaties terminas, ir su sąlyga, kad kartu su prašymu pateikti arba jame nurodyti dokumentai ir įrodymai leidžia atlikti atitinkamą procesinį veiksmą.

Pagal Įstatymą Centras taip pat gali *ex post* padengti bylos išlaidas skirdamas specialiuose teisės aktuose nustatytą sumą, jeigu įvertinus teisės į teisinę pagalbą sąlygas paaiškėja, kad pareiškėjas šių sąlygų neatitinka.

■ Paskutinis naujinimas: 03/06/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos

arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.